ความรู้และความตระหนักของประธานคณะกรรมการพัฒนาสตรีหมู่บ้าน (กพสม.) ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ศึกษากรณี อำเภอหาดใหญ่และอำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา

Knowledge and Awareness of the Chieves of Village Women Development Committee (VWDC) for Conserving Natural Resource and Environment : A Case Study of VWDC Amphoe Haadyai and Amphoe Sabayoi, Changwat Songkhla

สมพร วิทวัสการเวช

Somporn Vittavatkarnvej

เลขหมู่ S946.35.T5 ส123 2538 ฉ.2
Order Key 29014
Bib Key 88885
21 ก.ค. 2543

วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการสิ่งแวดล้อม
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

Master of Science Thesis in Environmental Management
Prince of Songkla University
2538

ชื่อวิทยานิพนธ์ ความรู้และความตระหนักของประธานคณะกรรมการพัฒนาสตรีหมู่บ้าน(กพสม.) ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ศึกษากรณี อำเภอหาดใหญ่ และอำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา

ผู้เขียน นางสาวสมพร วิทวัสการเวช

สาขาวิชา การจัดการสิ่งแวดล้อม

ปีการศึกษา 2538

หอสมุด คุณหญิงหนิง อรรถการวีสุนทร
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตหาดใหญ่
ได้รับจาก
21 ก.ค. 2543
วันที่ เดือน พ.ศ.

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ในการศึกษา เพื่อศึกษาถึง ความรู้และความตระหนักของประธานคณะกรรมการพัฒนาสตรีหมู่บ้าน (กพสม.) ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยศึกษาตัวแปร อายุ ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง การศึกษา อาชีพ การได้รับข่าวสาร การมีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชน รายได้ และจำนวนพื้นที่ที่ถือครองทางการเกษตรว่า มีผลต่อความรู้และความตระหนักในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหรือไม่อย่างไร และเพื่อสร้างสมการทำนายระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรอิสระที่ศึกษาร่วมกันหลายตัว ในการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามจากประธาน กพสม.ทุกหมู่บ้าน ๆ ละ 1 คน ของอำเภอหาดใหญ่ จำนวน 87 คน และประธาน กพสม. ทุกหมู่บ้านของอำเภอสะบ้าย้อย จำนวน 61 คน รวม 148 คน ผลการวิจัย สรุปได้ ดังนี้

1. ประธาน กพสม.ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลาง และผลการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ปรากฏว่าตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับความรู้ในทิศทางเดียวกันมี 2 ตัว คือ

1.1 ประธาน กพสม.ที่มีระดับการศึกษาสูง จะมีความรู้มากกว่าประธาน กพสม.ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

1.2 ประธาน กพสม. ที่มีพื้นที่ที่ถือครองทางการเกษตรมาก จะมีความรู้มากกว่าประธาน กพสม.ที่มีจำนวนพื้นที่ที่ถือครองทางการเกษตรน้อยกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ส่วน อายุ มีความสัมพันธ์กับความรู้ไปในทิศทางตรงกันข้าม คือ ประธาน กพสม.ที่มีอายุน้อยจะมีความรู้มากกว่าประธาน กพสม.ที่มีอายุมากกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

สำหรับตัวแปรที่ไม่มีความสัมพันธ์และไม่ก่อให้เกิดความแตกต่างของความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง อาชีพ การได้รับข่าวสาร การมีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชน และรายได้

2. ประธาน กพสม.ส่วนใหญ่มีความตระหนักในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลาง และมีตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน 3 ตัว คือ

2.1 ประธาน กพสม.ที่มีระดับการศึกษาสูง จะมีความตระหนักมากกว่า ประธาน กพสม.ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2.2 ประธาน กพสม.ที่มีรายได้มาก จะมีความตระหนักมากกว่าประธาน กพสม. ที่มีรายได้น้อยกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.3 ประธาน กพสม.ที่มีจำนวนพื้นที่ที่ถือครองทางการเกษตรมาก จะมีความตระหนักมากกว่าประธาน กพสม. ที่มีจำนวนพื้นที่ที่ถือครองทางการเกษตรน้อยกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สำหรับตัวแปรที่ไม่มีความสัมพันธ์และไม่ก่อให้เกิดความแตกต่างของความตระหนักในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ อายุ ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง อาชีพ การได้รับข่าวสาร การมีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชน

3. ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวแปรที่ศึกษากับความรู้และความตระหนัก ปรากฏผลการศึกษา ดังนี้

3.1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวแปรที่ศึกษากับความรู้ (V_k) มีค่า (R) 0.37462 ตัวทำนายที่ดีที่สุด ประกอบด้วย 3 ตัวทำนาย คือ การศึกษา (V_4) จำนวนพื้นที่ที่ถือครองทางการเกษตร (V_{12}) และอายุ (V_2) ซึ่งสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนความรู้ได้ร้อยละ (R^2) 14.03

3.2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวแปรที่ศึกษากับความตระหนัก (V_{kap}) มีค่า (R) 0.30997 ตัวทำนายที่ดีที่สุด ประกอบด้วย 2 ตัวทำนาย คือ การศึกษา (V_4) และจำนวนพื้นที่ที่ถือครองทางการเกษตร (V_{12}) ซึ่งสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนความตระหนักได้ร้อยละ (R^2) 9.60

Thesis Title Knowledge and Awareness of the Chieves of Village Women Development Committee (VWDC) for Conserving Natural Resource and Environment : A Case Study of VWDC Amphoe Haadyai and Amphoe Sabayoi,Changwat Songkhla

Author Miss Somporn Vittavatkarnvej

Major Program Environmental Management

Academic Year 1995

Abstract

This study is aimed to investigate factors related to the knowledge and awareness of the Chieves of Village Women Development Committee (VWDC) concerning natural resource and environmental conservation. The study covers the following factors : age, term of position, educational level, occupation, the frequency of gaining information, participation in community activities, income level and size of the owned arable land. Questionaires were used for collecting data from 148 chieves of VWDC including 87 women in Amphoe Haadyai and 61 women in Amphoe Sabayoi. The findings of the study are as follows :

1. Most of the chieves of VWDC have knowledge of natural resource and environmental conservation at a medium level. The simple regression analysis shows that two factors have a positive relation to the knowledge of VWDC :

1.1 The chieves of VWDC with a higher education background have more knowledge of natural resource and environmental conservation than those of lower one at a significant level of 0.01 .

1.2 The chieves of VWDC with a larger plot of arable land have more knowledge than those with a smaller one at a significant level of 0.05 .

The simple regression analysis shows that age has negative relation to the knowledge. The younger chieves of VWDC significantly have more knowledge than the older ones ($P < 0.01$) .

The following factors are not significantly related to the knowledge ($P > 0.05$) : term of position, occupation, the frequency of gaining information, participation in community activities, and income level.

2. Most of the chieves of VWDC have awareness for conserving natural resource and environment at a medium level. The simple regression analysis shows that three factors have a positive relation to the awareness :

2.1 The chieves of VWDC with a high educational background have more awareness than those of lower one at a significant level of 0.01 .

2.2 The chieves of VWDC with high incomes have more awareness than those of lower incomes at a significant level of 0.05 .

2.3 The chieves of VWDC with a larger plot of arable land have more awareness than those with a smaller one at a significant level of 0.05 .

Age, term of position, occupation, the frequency of gaining information and participation in community activities are not significantly ($P > 0.05$) related to awareness of the chieves of VWDC.

3. The finding of the multiple regression analysis are as follows :

3.1 The multiple correlation coefficient (R) between the predictors (independent variables) and the knowledge (dependent variable) is 0.37462 . The significant predictors are educational level (V_4) and size of the owned arable land (V_{12}), and age (V_2) which could explain 14.03 percent of the variance.

3.2 The multiple correlation coefficient (R) between the predictors (independent variables) and the awareness (dependent variables) is 0.30997 . The significant predictors are educational level (V_4) and size of the owned arable land (V_{12}) which could explain 9.60 percent of the variance.